

نقش غربالگری دیابت در پیشگیری از بیماری‌های قلب و عروق

بتول السادات حسینی*^۱، نرگس کاظمی کرانی^۲

۱- کارشناس ارشد آموزش پرستاری، مرکز قلب سالم گناوه، دانشگاه علوم پزشکی بوشهر، بوشهر، ایران

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی یاسوج، یاسوج، ایران

Hosseini_b@ymail.com

زمینه و هدف: دیابت یک بیماری ناتوان کننده با عوارض مزمن و پرهزینه است که بیشتر دستگاه‌های بدن را درگیر می‌کند. و خود یکی از عوامل خطر بیماری‌های قلبی عروقی محسوب می‌شود. بنابراین شناسایی به موقع و مراقبت دقیق از این بیماران با هدف پیشگیری و یا به تاخیر انداختن عوارض بیماری اهمیت زیادی دارد. برخلاف دیابت نوع ۱ که غربالگری در آن انجام نمی‌شود، پیشگیری و شناسایی زودرس و درمان به موقع و صحیح دیابت نوع ۲ حائز اهمیت است. در این نوع دیابت، پیشرفت تدریجی قندخون بالا اغلب بدون علامت بوده و یا علائم آن خفیف است و در بسیاری موارد تشخیص داده نمی‌شود. این در حالی است که با وجود بی علامت بودن بیماران در این دوره، عوارض ناشی از قند خون بالا در حال شکل گیری است. این افراد معمولاً زمانی به پزشک مراجعه می‌کنند و از بیماری خود آگاه می‌شوند که به عوارض مزمن دیابت نظیر پای دیابتی، گانگرن پا، سکتة قلبی یا مغزی، نارسایی کلیه و یا کوری دچار شده‌اند.

روش کار: این پژوهش با تکیه بر مطالعات کتابخانه‌ای سعی دارد میزان اهمیت و نقش غربالگری دیابت را در کاهش خطر ابتلا به بیماری قلبی عروقی مورد بازکاوی قرار دهد.

نتیجه: تشخیص به موقع اختلال قند خون و اقدام برای کنترل عوامل خطر شامل کاهش وزن از طریق اصلاح رژیم غذایی و افزایش فعالیت بدنی، از بروز دیابت پیشگیری کرده و یا به تعویق می‌اندازد. کنترل قند خون پس از تشخیص به موقع دیابت مانع از بروز و یا پیشرفت عوارض بیماری می‌شود. سیر پیشرونده و پنهان دیابت، وجود یک روش ارزان و کارآمد برای تشخیص به موقع بیماری و امکان کنترل و پیشگیری از پیشرفت آن، لزوم غربالگری را تایید می‌کند.

کلمات کلیدی: غربالگری، دیابت، بیماری‌های قلب و عروق